

ПІДВИЩЕННЯ ТОЧНОСТІ ВИМІРУ ВОЛОГОСТІ ЗЕРНА

Ляшенко Г.А., к.т.н., доц., Тельной Д.С., бакалаврант
(Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна)

The questions of application of microclimate support systems are considered.

Україна є одним з найбільших світових виробників зерна, але не має сучасних систем для контролю та управління процесами сушіння зерна, які відповідають необхідним вимогам точності та забезпечують можливість контролю вологи зерна в режимі реального часу. Використання імпортованих лічильників вологи зерна недоступне через високу вартість.

Мета дослідження - показати результати експериментальних досліджень впливу процесів обміну вологою в контейнері-конденсаторі, наповненому зерном пшениці, на величину відносної діелектричної проникності та значення кута діелектричних втрат проби досліджуваного матеріалу.

Існуючі диелектричні лічильники вологи оцінюють вміст вологи в досліджуваній пробі за значенням модуля його комплексної відносної діелектричної проникності: $|\epsilon| = C'_{\text{вим}} / C_0$, де $C'_{\text{вим}}$ - виміряне за допомогою вологоміра значення ємності контейнера із зерном; C_0 - ємність порожнього контейнера.

Результати вимірювання ϵ залежать від співвідношення між кількістю вільної та зв'язаної вологи в досліджуваному матеріалі. Зразок зерна висипається в контейнер чутливого елемента конденсаторного типу. У той же час, в обсязі зернової маси та на межі стіни контейнера та зерна, процеси обміну вологою відбуваються як у напрямку вивільнення, так і в напрямку зв'язування вологи.

Перевага ємнісних методів порівняно з подібними методами полягає в тому, що конденсатори можна зробити з великою точністю та невеликими втратами. Отже, параметри, що характеризують конденсатор (тангенс кута діелектричних втрат), можуть бути майже ідеальними порівняно з котушкою, коефіцієнт добротності якої завжди обмежений відносно малою величиною, не більше кількох тисяч, через провідність дроту та інших втрат.

Висновки. Щоб підвищити точність вимірювання комплексної діелектричної проникності зернових культур як додаткового інформативного параметра, доцільно використовувати залежність у часі зміни відносної діелектричної проникності та тангенса кута діелектричних втрат дослідної партії досліджуваного зерна.